

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Provinciæ Paraquariæ Societatis Jesv

Techo, Nicolas

Leodii, MDCLXXIII.

Cap. 39. Status provinciæ sub Francisco Vasquio Provinciali.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38528

in alterâ montium parte populos lustrans, cognovit Ethnicos alios Religionis Christianæ & fundandi oppidi desiderio teneri, quos spe alens, & Sanctos Cosmam & Damianum in eorum Tutelares designans, per Viperarum flumen ad Ibicutum descendit. In itinere obvios habuit aliquot Barbaros horum fluminum accolas, oppidum sibi erigi & Sacerdotem concedi postulantes: sed quia oppida multiplicari vetabat raritas Sociorum, Barbaris suasit, ut se Japeiviensibus Neophytis, quod pedetentim fecere, adjungerent. Quaquâ transibat, Indos largè donabat, ita ut ex tot Catechumenorum Neophytorumque millibus nullus indonatus abierit. Mox reflexo per Urvaicam & Paranam itinere, ad Sanctæ Fidei urbem contendit. Post ejus discessum in Tapensium montium ultimo pæne angulo, Societas aliud oppidum sub finem anni condidit sacris JESU & MARIÆ nominibus dedicatum. Locus, in quo positum est, Ibiticarain vocabatur, quò tot coloni concurrerunt, ut primo foundationis anno quatuor mille capita censa sint, sub cura Petri Molæ, ob bonitatem indolis, & tractandorum Indorum peritiam, memorabilis. Infantes pro more statim baptizati, templum pro instruendis adultis ædificatum. Sic non toto biennio in Tapensi Provinciâ octo oppida ab Societate constructa, & loca alia aliis construendis designata, Guairaniæ jacturam, æquali fermè animarum præfenti lucro, & majori spe, compenfarunt.

AT in Itatinensem Provinciam ducentis leucis ab Tapensi distantem, post superioris anni populationem à Mamalucis factam, Paraquariæ Prætor duas Hispanorum cohortes in subsidium miserat: quæ, quòd abactis jam Indis serò venissent, & milites Indorum servitiis inhiarent, majori detrimento, quàm emolumento, fuere: nam ad Assumptionis urbem reduces, quòd liberiùs miserorum operis abuterentur, Prætori insinuavère, benè se facturum, si Itatinensium curam clericis, non religiosis, traderet. Et jam Prætor præpostero consilio assensurus erat, nî Franciscus Vasquius Provincialis intercessisset, grande reipublicæ damnum prænuncians, si Apostolicis progressibus se interponeret. Igitur Didacus Rançonierius, qui ad urbem Assumptionis venerat, cum amplâ potestate oppida condendi, ad suos Itatinenses cum Justo Vanfurkio & Nicolao Enartio opera Apostolica continuaturus rediit. Quorum hoc anno labor fuit, ex dispersis latronum metu populis, & reductione aliorum Barbarorum, duo oppida erigere: primum ad Tepotium flumen positum, Justo Vanfurkii curæ traditum est: aliud centesimo ab Assumptionis urbe lapide non procul Paraquario, Didaci Rançonierii & Nicolai Enartii industriâ surrexit: quorum difficultates in recolligendis Barbaris, in fame tolerandâ, in ædificandis templis, & domibus, quia omnibus missionariis nostris communes sunt, dicere supersedeo. Evangelicis profectibus mirum quantum offecerit Viri in dignitate positi imprudens dictum, qui Itatinensi Casiquio ad se venienti, jocône, an serio? cum asseruisset Itatinenses omnes Hispanis aliquando servituros, ab nostris tanquam servitiorum prodromis absterruit. Quamquam pedetentim obstaculum illud amotum est, impetratis ab Rege Catholico litteris, quibus Neophytos nostros per Evangelium reductos ab servitiis privatorum eximens, sibi immediatè tributarios faciebat. Rançonierii oppido non parum incommodavit rumor ab ipsis Pataguis temerè sparsus, ubique asserentibus, Hispanos Paraquarienses, in Pataguas & Itatinenses infesta arma moliri. Quæ res ita perturbavit Indos nostræ curæ subditos, ut quadringenti, duce Nianduabusuvio seniore, transmissio Paraquario, ad montes latissimè protensos, & nostris excursoribus eâ occasione destinatos, transfugerent, quorum plerique ad ovile Christi Pastorum suorum fideli operâ sequenti anno redière.

SUB finem anni Provincialis Vasquius Româ litteras recepit, quibus alteri Provinciæ præfecturam tradere jubebatur. Hanc ipse quinquennio administravit vario rerum successu, nam sub ipso undecim Guairaniæ oppida destructa: ad Paranam Acaraiensis sedes expuncta, Iguasuana metu belli traducta, Urvaicenses & Paranenses Neophyti repetitâ lue diminuti, Chaquensis provincia bis frustra

*Sanctorum
Cosma &
Damiani
oppidi desig-
natio.*

*FESTU-MA-
rianum op-
pidum con-
ditur.*

*Quater mil-
le capita re-
ducuntur.*

**CAPUT
XXXVIII.**
Apud Itati-
nenses duo
oppida re-
ædifican-
tur.

*Rex Catho-
licus Indis
favet.*

**CAPUT
XXXIX.**
Status Pro-
vinciæ sub
Francisco
Vasquio
Provincia-
li.

tentata, & oppida Itatinensia pænè in origine oppressa sũnt. Inter prospera verò numerantur, ad Uruaicam Caaroënse oppidum restituisse, ibidem Caafapaguacuensem, Caapiensem, Sancti Xaverii & Assumptionis colonias instituisse, Tapensem provinciam octo omninò oppidis, & Itatinensem duobus occupasse; necnon ad alias regiones viam Evangelio stravisse. Inter eos, quos ab Societate expulit, notabilis fuit exitus cujusdam Nunies, in Paraquaria tenuibus parentibus nati, qui inter externarum rerum coadjutores adscitus, aliquando religiosè vixit, donec ab instituto deflectens, votis solutus, suas res sibi habere jussum fuerit. Postea in Peruvia degens, cum nescio cujus militis bona omnia alex lusu lucratus fuisset, & ab milite rogaretur, ut saltem ensẽ, quo etiam cum spoliaverat, sibi restitueret, nec impetrasset, miles facti indignitate exacerbatus, dissimulatã tantisper injuriã, dormientem pugione eò usque confodit, donec extruderet animam; unde factum, ut idem gladius esset instrumentum supplicii, qui fuerat patricidii irritamentum. Atque hæc sunt selectæ res (nam quis communes & usu tritas in Commentarios referat?) quæ sub Francisco Vasquio Truxillio contingere: cujus patria fuit Truxillum, celebre in Hispania oppidum. Parentes habuit nobiles. In Indias pænè puer cum consanguineo Platensi Canonico navigavit. Lima in convictu Sancti Martini educatus, Societatem admodũ juvenis ambivit, & reclamante licet affine Canonico, tandem obtinuit. Post decursa feliciter studia Sacerdos factus, in Chilense regnum amandatus est, in cujus metropoli diu Collegii Rectorem egit. Inde duorum Provincialium socius, Romam Procurator missus, & in aliquot Collegiis Rector fuit, donec Provinciae præfecturam capefferet; quã defunctus Collegium Cordubense iterum rexit, reliquam ætatem usque ad annum vitæ octogesimo, & hujus sæculi quinquagesimum secundum privatim, sed utiliter, traduxit. Virtutes tot & tantæ in eo excelluerunt, quot & quantas gesta munera requirebant. Nunquam per sexaginta Religionis annos cubiculum suum est ingressus, quin corpore, animo & voce Reginam Cœlorum in auxilium vocaret. In omnibus Collegiis & plerisque Indorum oppidis aut renovari, aut de novo institui Sodalitia parthenia procuravit: successoris suo Collegia novem in Hispanorum urbibus; in Indorum verò oppidis ab Societate fundatis, viginti-quinque sedes reliquit.

Nunies infelix exitus.

De Francisco Vasquio Truxillii patrio.

Nunies.

Virtutibus.

